Ad. Dr hab. Romuald Gołębiowski
Dziedzina - sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna - instrumentalistyka
Adres do korespondencji:
02-763 Warszawa ul. Nicejska 1/255
tel. 691218899
e-mail rombald@wp.pl

Warszawa dnia 25 kwietnia 2017

Recenzja pracy doktorskiej pani mgr Julity Przybylskiej

Zleceniodawca recenzji
Akademia Muzyczna w Gdańsku, pismo z dnia 29.06.2015 roku, zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 wraz ze zmianami Dz. U. z dnia 27. 07. 2005 roku Nr.164, poz. 1365, art. 14 ust. 2 pkt. 2).

Dotyczy
Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Gdańsku z dnia 29.06. 2015 roku w sprawie:
- wszczęcia, na wniosek Pani mgr Julity Przybylskiej z dnia 29.06.2015 roku, przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.
- wyznaczenia recenzentów

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (DZ. U. nr.65. poz. 595, ze zmianami Dz. U. nr164, poz. 1365 z dnia 17. 08. 2005 roku tekst jednolity art. 6 ust. 1,3) Rada wydziału posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie instrumentalistyka. Do nadesłanego mi przez przewodniczącą Rady pisma sygnowanego datą 27.03.2017 roku, informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej **Pani mgr Julity Przybylskiej** została dołączona następująca dokumentacja z posiedzenia Rady w dniu 27.03.2017 roku:
- Uchwała Nr 37/2014-2015 o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyboru na promotora Pana dr hab. Dariusza Samóla w przewodzie doktorskim Pani mgr Julity Przybylskiej,
- Uchwała Nr 71/2016-2017 o wyznaczeniu recenzentów przewodu doktorskiego mgr Julity Przybylskiej
- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań,
- lista obecności członków Rady Wydziału,
- lista członków Rady Wydziału zaliczanych do minimum kadrowego w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka
- jeden egzemplarz pracy doktorskiej wraz z dokumentacją,

Wyniki głosowania dotyczącego Uchwały Nr 37/2014-2015
Liczba uprawnionych do głosowania członków Rady wynosi 20
Liczba obecnych na posiedzeniu - uprawnionych członków Rady - 12
Oddano głosów ważnych: 12
Za wnioskiem 12
Wstrzymało się 0
Głosów przeciwnych 0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Wyniki głosowania dotyczącego Uchwały Nr 71/2016-2017
Liczba uprawnionych do głosowania członków Rady wynosi 18
Liczba obecnych na posiedzeniu - uprawnionych członków Rady - 14
Oddano głosów ważnych: 14
Za wnioskiem - 14
Wstrzymało się 0
Głosów przeciwnych 0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 14 ust. 2 pkt. 1, Rada Wydziału podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka oraz wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej Pani mgr Julity Przybylskiej.

Podstawowe dane o Kandydatce

Pani mgr Julita Przybylska w roku 2013 ukończyła z wyróżnieniem Akademię Sztuki w Szczecinie w klasie saksofonu dr hab. Dariusza Samóla.
Jest laureatką konkursów krajowych i zagranicznych w tym I miejsca na Concorso Musicale Europeo Citta' di Filadelfia (Włochy 2013).
Brała udział w licznych kursach i warsztatach mistrzowskich prowadzonych przez wybitnych pedagogów.
Jako solistka i kameralistka występowała w Polsce i za granicą (w Niemczech, Belgii, Danii, Czechach, Włoszech, Brazylii).
Jest stypendystką między innymi Prezydenta Miasta Szczecina (2010), Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego (2013), Wójta Gminy Grębocice (2014).
Obecnie uczy gry na saksofonie w OSM I stopnia im. Prof. M. Jasińskiego w Szczecinie oraz w Zespole Szkół Muzycznych im. Feliksa Nowowiejskiego w Szczecinie.

Choć dorobek artystyczny i pedagogiczny kandydatki nie podlega ocenie, należy z satysfakcją stwierdzić, że droga artystyczna mgr Julity Przybylskiej jest zróżnicowana, świadczy o jej szerokich zainteresowaniach i chęci pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności. Dowodem na to jest załączona dokumentacja działalności koncertowej solistycznej, kameralnej i orkiestrowej. Doktorantka prowadzi również wykłady, konsultacje a także angażuje się w organizację przedsięwzięć muzycznych takich jak festiwale, sympozja, warsztaty.

-

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska mgr Julity Przybylskiej składa się z dzieła artystycznego oraz opisu pod tytułem „Wpływ wirtuozerii Sigurda Raschera na dzieła saksofonowe powstałe w XX wieku" co tworzy przemyślaną całość i pogłębia wiedzę na temat inspiracji twórczej kompozytorów ubiegłego stulecia płynącej z wybitnego wykonawstwa Sigurda Raschera oraz jego uczniów. Autorka w trafny sposób dobrała kompozycje saksofonowe, omówiła ich genezę a także wykazała, że zasługują na zainteresowanie i twórcze interpretacje współczesnych saksofonistów.

Program zarejestrowany na płycie CD jest zróżnicowany. Dobór utworów w pełni ilustruje tezę zawartą w temacie pracy doktorskiej.

Dzieło artystyczne
Dzieło artystyczne mgr Julity Przybylskiej utrwalone na nośniku elektronicznym zawiera następujące utwory:

Stephen Danker – Sonata for Alto Saxophone and Piano
Waldemar Welander – Arietta
Karel Husa – Elegie et Rondeau
Lars – Erik Larsson – Koncert op.14 na saksofon i orkiestrę smyczkową (wersja z fortepianem)
Szczegółowy spis jest czytelnie podany w załączonych materiałach.

Dzieło artystyczne zostało przygotowane w sposób staranny pod względem muzycznym i wykonawczym. Największą zaletą gry Artystki jest duże, pełne brzmienie w całej skali instrumentu, ciemna barwa dźwięku, duża ekspresja i muzykalność.
Wrażliwość muzyczna i dynamika gry eksponuje się szczególnie w utworze „Elegie" Karela Husa oraz w wolnych częściach sonaty i koncertu. W częściach szybkich można docenić biegłość techniczną i czytelną, mocną artykulację.
Dobrane utwory ukazują szerokie spektrum możliwości wykonawczych i wyrazowych mgr Julity Przybylskiej. Ze swobodą stosuje ona techniki takie jak *frullato, slap tongue* oraz *altissimo,* czyli rozszerzenie skali o ponad oktawę w górę, wprowadzone do wykonawstwa przez Sigurda Raschera. W rejestrze *altissimo* zdarzyły się pewne niedoskonałości intonacyjne, nie psują one jednak w żadnej mierze odbioru całości.
Należy podkreślić znakomite porozumienie pomiędzy obiema wykonawczyniami - mgr Julitą Przybylską a pianistką Urszulą Szyryńską. Zwraca uwagę spójna koncepcja interpretacyjna, jednolitość artykulacji, dynamiki oraz dobre proporcje brzmienia.
Nagranie jest poprawne pod względem technicznym. Być może na skutek przeprowadzenia sesji nagraniowych na przestrzeni czterech miesięcy ustawienie mikrofonów mogło się nieco różnić i w Koncercie op.14 Larsa – Erika Larssona słyszalna jest praca mechaniki saksofonu. W całości wykonywanego programu zdarza się słyszeć wyraźny oddech solistki co jednak dodaje ekspresji i pogłębia emocjonalną stronę gry.

Część opisowa
Praca składa się z trzech rozdziałów i jest skonstruowana zgodnie z wszystkimi wymogami formalnymi dotyczącymi prac doktorskich w dziedzinie sztuk muzycznych. Jest pisana językiem dojrzałym, myśli są formułowane w sposób jasny i czytelny, a całość spełnia standardy pod względem edytorskim. Błąd w imieniu Raschera na stronie tytułowej jest dziełem przypadku. Fakt, że w tytule pracy zabrakło wyrazu „saksofonowe" również uważam za błąd literowy lub edytorski. W temacie sformułowanym przez Doktorantkę zatwierdzonym przez Radę Wydziału i w innych dokumentach figuruje prawidłowe wyrażenie „dzieła saksofonowe". Przypisy, cytowana literatura, przykłady nutowe w połączeniu z opisem nie budzą zastrzeżeń. Należy również zauważyć, że mgr Julita Przybylska korzysta z wielu zagranicznych źródeł, a tłumaczenia z języka angielskiego są jej autorstwa.

W rozdziale I ukazuje sylwetkę Sigurda Rashera oraz omawia i analizuje dziewięć jej zdaniem najbardziej reprezentatywnych dla tezy pracy utworów. Cztery z nich znajdują się na płycie będącej częścią artystyczną tej dysertacji.
Jednym z zasadniczych wątków tego rozdziału jest przybliżenie idei estetycznych Sigurda Raschera, który starał się być wierny pierwowzorowi idiomu saksofonowego płynącego od samego konstruktora instrumentu Adolpha Saxa.

Kolejną istotną wartością omawianej pracy jest pokazanie działania wybitnego wirtuoza na rzecz rozwoju literatury saksofonowej. Autorka podkreśla twórcze relacje Raschera z kompozytorami zarówno w okresie przedwojennym (w Europie) jak i w USA po 1939 roku. Wśród nich znajdują się Jacques Ibert, Paul Hindemith, Aleksander Głazunow, Daruis Milhaud, Frank Martin, Roman Palester.

Pasję w pozyskiwaniu nowych utworów na saksofon przekazał swoim wychowankom i następcom takim jak Carina Rascher, Lawrance Gwozdz, John Edward Kelly, Patrick Meighan, John Moore, Lee Patrick. Rozdział II niniejszej pracy poświęcony jest właśnie spadkobiercom idei Raschera z uwzględnieniem wielkiej roli zespołów saksofonowych takich jak trio, kwartet czy nawet orkiestr saksofonowych.
Co istotne, Autorka czerpała również wiedzę ze spotkań z kontynuatorami idei Raschera między innymi na Międzynarodowych Festiwalach Saksofonowych w Szczecinie.

W rezultacie w Rozdziale III otrzymujemy rzetelnie sporządzone spisy kompozycji, które stanowią źródło informacji dla pedagogów, studentów i uczniów dając im możliwość poszerzania repertuaru i doskonalenia technik wykonawczych. Dla samego Sigurda Raschera skomponowano 208 utworów a jego wychowankom dedykowano kolejne dziesiątki kompozycji.

KONKLUZJA

Reasumując należy stwierdzić, iż praca doktorska mgr Julity Przybylskiej czyni z opisu pracy i dzieła artystycznego wartościowe przedsięwzięcie naukowo- artystyczne. Powstałe nagranie jest twórczą treścią artystyczną. Praca ta niewątpliwie przyczyni się do rozwoju dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez doktorantkę jak i całej dziedziny sztuk muzycznych. Uważam, że praca ta zasługuje na rozpropagowanie w szkołach i akademiach muzycznych posiadających klasy saksofonu. Zawarte w niej spisy utworów i lista publikacji Sigurda Raschera stanowić mogą bogate źródło inspiracji do poszerzania repertuaru a tym samym rozwoju umiejętności gry na saksofonie.
Niniejszym stwierdzam, że doktorantka wykazała się głęboką wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób doktorantka rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła wymagania art. 13. ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku.
Pracę mgr Julity Przybylskiej przyjmuję bez zastrzeżeń.

dr hab. Romuald Gołębiowski